

være tilstrækkelig Opfordring for Kommunerne til at iværksætte Arbejder i en Tid, hvor vi staar foran et Prisfald? Jeg vil udtrykke Haabet om, at Kommunerne vil have saa stor Interesse i, at der gives Arbejde i Stedet for Understøttelse, at Betænelighedene maa overvindes. Anderledes er Forholdet jo overfor Staten. Staten er selv Herre over, hvilke Arbejder der skal sættes i Gang eller ikke, hvis denne Lov bliver vedtaget.

Jeg maa maaske have Lov til i denne Forbindelse overfor den højtærede Trafikminister at lægge et godt Ord ind for et enkelt af de Arbejder, der henvises til i Udvalgets Betænkning, nemlig Gennemførelsen af Arbejderne vedrørende Mors-Banen. Naar man ser de Statsarbejder igennem, som foreslaas i Betænkningen, tror jeg ikke, der kan være Tvivl om, at der er større Grund til at sætte dette Arbejde i Gang end noget andet af de Arbejder, der nævnes, idet allerede store Kapitaler en Tid har været anbragt i Anlægget og Befolkningen ogsaa længe har haft Grund til at vente, at Anlægget vilde blive fremmet.

Jeg vil gerne i Forbindelse med de Spørgsmaal, der behandles her under dette Lovforslag, rette en Forespørgsel til den højtærede Landbrugsminister angaaende den Sum paa 300 000 Kr., der i indeværende Finansaar er stillet til Raadighed for Landbrugsministeren til Grundforbedringslaan. Har denne Sum vist sig tilstrækkelig overfor de Andragender, der er fremkommet? Saa fremt det ikke er Tilfældet, saafremt det maatte vise sig, at der er fremkommet Andragender om Laan til et større Beløb end de 300 000 Kr., vil jeg opfordre Ministeren til at søge Rigsdagens Bemyndigelse til, at Summen forhøjes. Der kan ikke fra Statens Side tænkes nogen bedre Form for Fremskaffelse af Arbejde end Støtte paa dette Omraade, hvor alle Pengene gaar til Arbejde, og hvorved samtidig Landets Produktivitet forøges. Jeg vil ogsaa gerne opfordre den højtærede Landbrugsminister til af al Magt at fremskynde Afgørelserne vedrørende disse Laanebegæringer, saa Arbejdet paa dette Omraade hurtigst muligt kan tages op, hvad der vil være af Betydning i indeværende Vinter.

Jeg vil endnu gerne sige om det foreliggende Lovforslag, at selv om Betydningen af, hvad der her stilles Forslag om, ikke kan underkendes, er jeg selvfølgelig klar over, at det kun er et enkelt Bidrag til Imødegaelse af Arbejdsløsheden, dersom Krisen sætter ind med den Styrke, som

mange mener. Der er i Øjeblikket 30 000 arbejdsløse, og formentlig giver dette Tal ikke en Gang et rigtigt Udtryk for Arbejdsløsheden i Øjeblikket, idet, saa vidt mig bekendt, adskillige Virksomheder allerede er begyndt at gaa med nedsat Arbejdstid. Men saafremt vi i en nær Fremtid staar overfor maaske 70 000—80 000 arbejdsløse, er det klart, at der maa sættes ind paa andre Fronter. Jeg har sagt, at derom kan der ikke med Udbytte diskuteres i Dag, men jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at dette Forslag praktisk talt lader Arbejdsløshedsfonden uberørt, og denne Arbejdsløshedsfond indeholder ikke blot de 9 Millioner, som den højtærede Socialminister nævnte i sin Forelæggelsestale. Jeg vil antage, at den i Øjeblikket har op imod 20 Millioner. Nu er det jo ganske vist rigtigt, at den skal være forberedt paa at imødegaar forøgede Krav til den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse i denne Vinter; men jeg vil dog her gerne tilføje, at man maa ikke holde saa meget i Beredskab til Understøttelse, at man glemmer at sætte Midler ind, hvorved Arbejde kan fremmes og ekstraordinære Understøttelser spares.

Der er ogsaa Momenter i den øjeblikkelige økonomiske Stilling, der peger hen imod, at det, det først og fremmest kommer an paa, er at sætte alle Kræfter ind i en forholdsvis kort Tid. Da vi i 1921 stod overfor en stor Krise, var den fremkaldt ved et stort Verdensprisfald. Det var en Krise, der kom udefra, om end den blev forstærket herhjemme ved en forfejlet Politik, der havde ført vort Prisniveau højere op end det var nødvendigt. Men det var, som sagt, en Krise, der sattes i Bevægelse udefra, og om hvis Omfang, Styrke og Varighed der ikke kunde skønnes noget paa dette Tidspunkt. Nu er Forholdet noget andet. Den Krise, vi formentlig staar overfor, er en Krise, hvis væsentligste Aarsag er den Deflation, der følger af, at Kronens Tilbageførelse til dens gamle Værdi bliver gennemført. Der er derfor Grund til at tro, at Krisen vil være overstaaet den Dag, da Prisniveauet er bragt i Overensstemmelse med Kronens endelige Kurs, og det Spørgsmaal, der foreligger ved Bedømmelsen af Krisen, er da dette: Hvor lang Tid vil der medgaa hertil?

Der er ikke Tvivl om, at det vil være forskelligt paa de forskellige Omraader, men jeg vil sige, at den Tid, der skulde medgaa til at bringe Prisniveauet i Overensstemmelse med den endelige Kronekurs, bør ikke strække sig ud over et halvt à et helt Aar. Og i saa Fald vil det være velbegrundet at koncentrere Bestræbel-